1. Ficha técnica

TÍTULO: ***Alalá***.

SUBTÍTULO: Revista de Arte e Letras (editada pol-a coral "Os Rumorosos").

LUGAR: Bos Aires.

DATA: maio de 1935.

NÚMEROS PUBLICADOS: 1 (maio de 1935).

FORMATO: 27 x 18 cms.

NÚMERO DE PÁXINAS: 24

ENDEREZO DA REDACCIÓN: Rúa México, 1660.

LINGUA: galego, con algunha achega en castelán.

ILUSTRACIÓNS: numerosas e de asunto galego. Debuxos, gravados, fotografías. Varias viñetas.

ILUSTRADORES: Félix Sirera, A. Zapata García, Domingo Maza, V. Díaz, R. G. V., Ramires.

COLABORADORES LITERARIOS: Josefina Abella, Alfonso Castelao, M. Castro López, Antón Comesaña, Julio Conde de Rivas, Curros Enríquez, R. Flores, F. Nietzsche, Emilio Pita, Manuel Prieto, Miguel Revestido, Oliveira V. M., A. Villar Ponte, A. Zapata García.

PUBLICIDADE: si. Ocupa catro páxinas máis a contracuberta. Numerosos anuncios de formato breve: bares, almacéns, tendas, fábricas, etc.

REVISTAS COETÁNEAS: na década 1930-1940, polo que se refire á prensa emigrante galega na Arxentina, apareceron –ademais de *Alalá* (1935)– outras cabeceiras como a societaria *Arenteiro* (1931), voceira de Hijos del Partido de Carballino e non carente de interese literario (Cabanillas, Amado Carballo, Añón, Bal y Gay) nos seis números que coñecemos; o *Boletín Oficial de la Agrupación Galicia* (1938), voceiro da Agrupación Pro-Centro Galego e publicado por motivos electorais; *Casa de Galicia* (1935), dirixida por J. E. Groba e así mesmo publicación de tipo societario; *Compostela* (1938), da Unión de Residentes en Santiago, dirixida por Domingo Maza e logo por Manuel Picón, con E. Blanco Amor e Arturo Cuadrado como colaboradores literarios e de carácter artístico-cultural; *Fe Gallega* (1936), voceira dos Cruzados de Santiago Apóstol, relixiosa e defensora do franquismo; *A Fouce* (1930) a ben coñecida publicación voceira da I. N. de Bos Aires e logo da S. N. Eduardo Pondal; *Galicia* (1930), da Federación de Sociedades Galegas, da que Blanco Amor e máis Arturo Cuadrado foron directores e con innumerables colaboradores salientables no terreo das letras galegas; *Galicia Libre* (1937), pro-republicana, dirixida por Luís Seoane, con Castelao entre os colaboradores; *Lar* (1934), revista do Hospital Galego dirixida por Ramón D. Villar (artigos de Otero Pedrayo, X. Ferro Couselo, R. Rey Baltar, Zapata García, Carballo Calero, etc); *Miñor* (1934) que atendía os intereses das xentes emigradas de Baiona, Gondomar e Nigrán; *Resol* (1937), herdeira arxentina –dirixida por Luís Seoane e Arturo Cuadrado– da que aparecera en Santiago en 1932 coa mesma cabeceira como "folla voandeira" popular; *Quiroga* (1931), voceira da Unión Queiroguesa, a

Revista Oficial del Centro Gallego de Avellaneda (1931), societaria e tamén cultural, e *Unión Gallega* (1938), do Centro Galego de Bos Aires, presente de novo cando se desenvolve un proceso electoral no Centro.

LOCALIZACIÓN: este nº 1 de *Alalá*, único que a revista conseguiu tirar, localizámolo na hemeroteca da Real Academia Galega. Figura tamén nos fondos hemerográficos do Instituto Padre Sarmiento de Estudos Galegos e no Museo Provincial de Pontevedra. Debe aínda conservarse nas bibliotecas das sociedades galegas de Arxentina.

2. *ALALÁ*: de música e literatura

Un termo –*alalá*– tomado da música popular galega ilustra moi ben o nacemento dunha sinxela revista que é voceira dunha agrupación coral, *Os Rumorosos*, fundada en 1933 en Bos Aires e dirixida dende os seus primeiros pasos por Manuel Prieto Marcos, que previamente dirixira grupos corais como *Ultreya*[1] ou *Saudades*. Nunha das súas páxinas iniciais a revista homenaxea ao mestre E. Paz Hermo, director que fora do *Orfeón Galego* e anuncia os actos que ao respecto da homenaxe ten programados a Sociedade Hijos de Lalín. Cultivadora do que o autor de "Roteiro", texto que preside a revista, chama "canto galego armoñizado", a coral *Os Rumorosos*, considerada das mellores entre as moitas que xurdiron na Arxentina, pertenceu ao Centro galego de Betanzos e das súas primeiras actuacións podemos salientar a súa presenza nos actos do centenario de Pondal promovidos pola Sociedade Nazonalista Pondal, auspiciadora así mesmo das páxinas de *A Fouce*.

No xa citado texto –"Roteiro"– recoñécese que "en materia cultural, pouco ou nada fixo até d'agora "*Os Rumorosos*" e nese pouco hai que incluír a modesta e sinxela *Alalá* na que páxina tras páxina asistimos á alternacia –cando non á mestura– de literatura (poesía sobre todo) e música. A mestura é evidente no texto de "Os teus ollos" (letra de Curros, partitura de Chané). Textos como "O primeiro alalá!", "Canzón de berce mariñeiro", "Romance de don Sancho", "A zanfona", "O Orfeó Catalá de Barcelona..." e algún outro non agochan a súa temática musical, temática inevitablemente fusionada coa música na achega "As cantigas de Santa María" ou na pequena escolma (canzóns, alalás, pandeiradas, ruadas) de lírica popular que contén "Do noso arquivo".

[1] No número 12 (xaneiro / febreiro, 1935) de *Raza Celta*, de Montevideo, hai amplísima información sobre a coral galega *Ultreya* de Bos Aires, á que o Comité Autonomista Gallego de Montevideo entregou unha bandeira de Galicia no Festival Galeguista que tivo lugar no Teatro Maravillas de Bos Aires o día 8 de febreiro de 1935.

A creación literaria ocupa boa parte destas páxinas que privilexian a presenza da lírica: aí están as achegas poéticas de Curros, Zapata García, M. Castro López, M. Revestido ou os fragmentos espallados por "Do noso arquivo"; no entanto non é menor o espazo dedicado a artigos breves ou notas puntuais sobre música, teatro, músicos ilustres –galegos, arxentinos– ou literatura en xeral.

Non faltan, aínda que constitúan excepción, achegas de afirmación política galeguista como as de Oliveira V. M. ou A. Villar Ponte e tamén Manuel Prieto Marcos.

Non deixa de chamar a atención o amplo uso do galego nestas páxinas que, na achega de Oliveira V. M., recollen unha proclama nacionalista, liña que reaparece nalgunha outra colaboración da revista, que defende a música e a lingua de Galicia dende o alén mar arxentino. Singular é, falando de lingua, a que no terreo das grafías emprega Ricardo Flores en "Encol do Teatro", que resulta claramente lusista. En fin, no terreo do ideolóxico non deixan de ser orientadores certos anuncios publicitarios como os da Sociedade Nazonalista Pondal, *A Fouce* e a Instituzón Cultural Galega.

No terreo das iniciativas culturais e máis exactamente das tentativas que pouco máis fixeron que nacer temos que situar esta *Alalá* que dende a música tira pola literatura e as achegas culturais e á que non é allea a óptica e os posicionamentos nacionalistas. Chega, na súa actitude cara á lingua, a presentar traducións ao galego, como é o caso da que asina Antón Comesaña ou esa rareza que é o texto de Federico Nietzsche. O comezo, pois, de *Alalá* semellaba ir polo bo camiño, pero como outras moitas iniciativas quedou sen desenvolver, reducida ao efémero número 1, único que foi quen de publicar a coral *Os Rumorosos* que quixo honrar así á música e máis a Galicia: á música galega.

A coral *Os Rumorosos* dirixiuna dende o seu nacemento en 1933 o poeta e músico **Manuel Prieto Marcos** (Tui, 1905 – Bos Aires, 1945), colaborador –segundo anota Alberto Vilanova[2]– de *Céltiga* e *A Fouce* e autor do poemario *Versos en gama de gaita* (1943), que chegou a Bos Aires en 1928, despois de exercer de subdirector da banda de música de Vilagarcía de Arousa. En Bos Aires dirixiu o coro da nova Casa de Galicia e, nos anos trinta, *Lembranzas de Ultreya* (1931), *Saudades* (1932) e *Os Rumorosos* (1933). Compuxo numerosos alalás, muiñeiras, cantos de berce, ruadas ou foliadas e foi conferenciante e publicou algúns estudos de música galega.

Un breve percorrido polos músicos galegos na Arxentina debe facer referencia a **Juan Mª López** (A Coruña, 1855) que se formou en bandas municipais e militares galegas e chegou a Arxentina en 1910, dirixindo de seguido o *Orfeón Gallego* e o Conservatorio do Centro Gallego de Avellaneda. Como compositor acadou numerosos premios, entre eles os que mereceron as súas pezas "Fantasía Gallega" (primeira e segunda) ou "Recordando a Galicia". Foi célebre a súa muiñeira "Na ruada". Morreu en Bos Aires en 1939.

Salientable figura foi tamén a de **Egidio Paz Hermo** (A Pobra do Caramiñal, 1863), que xa de rapaz puxera música a poemas de Lisardo R. Barreiro. Atopámolo en Bos Aires, en 1898, como director do *Orfeón Gallego* (e logo do "*Primitivo*" homónimo). Con estas formacións musicais actuou no Teatro Celeste, na Casa Suíza, Teatro Victoria, etc. Puxo música a textos líricos ou teatrais de Suárez Picallo, M. Castro López, Rosalía, R. Lence e outros. Dos títulos das súas composicións anotamos

[2] *Los Gallegos en Argentina*, Bos Aires, Edicións Galicia, t. II, pp. 1310-1314.

“Saudades”, “O consolo”, “Amor pátreo”, “Rosiña de Belesar”, “Queixas”, “Marola” e outras. Morreu en 1933.

En 1864 –un ano despois que Paz Hermo– naceu **Jesús Alonso Gallego** en Vigo, onde estudou e dirixiu o notable orfeón *La Oliva*, co que actuou en Madrid e Portugal. En 1911 vivía xa en Bos Aires, onde dirixiu o Orfeón Gallego, co que actuou no Teatro Victoria, no Teatro Buenos Aires ou no da Ópera, así como no Politeama.
En 1916 fixose cargo do *Orfeón Hispano-Argentino*, pero xa en 1914 dirixirá a prestixiosa *Agrupación Artística Gallega*. Co primeiro actuou no Teatro Colón, no San Martín e no Centro Catalá. Morreu en Bos Aires en 1929.

Tamén en 1864 nace en Neda (A Coruña) o violonchelista **Juan José Castro Piñeiro**, que xa en 1870 marchaba a Montevideo cos seus pais para pasar de seguido a Arxentina. Dedicouse con gran éxito a fabricar instrumentos musicais de corda e foi un dos fundadores da Asociación de Profesorado Orquestal arxentina. Foi violonchelista das orquestras do Teatro Colón e da Ópera de Bos Aires. Deixou unha longa descendencia de fillos músicos: José María, Juan José, Luis Arnaldo e Washington, todos eles violinistas ou violonchelistas, compositores ou directores de orquestra.

Outro galego, **Tomás Núñez**, pontevedrés chegado a Arxentina en 1875, tivo sona como fabricante de instrumentos de corda, polo que recibiu moitos e importantes premios en exposicións internacionais de América e Europa

Outros músicos galegos na Arxentina foron **Antonio Maceira** (Porriño, 1902 – Bos Aires, 1965), que xa na Habana pertencera ao coro do Centro Galego e á banda de

música de Sagua la Grande. Discípulo de Fernández Amor, en Bos Aires dirixiu, entre outros, o *Coro Hispano-Argentino* da Casa de Galicia de Bos Aires; o *Curros Enríquez*, da Federación de Sociedades Gallegas; o *Pascual Veiga*, do Centro Gallego de Avellaneda ou o *Rosalía de Castro*, que pasou da Casa de Galicia ao Centro Pontevedrés.

Tamén **Juan Romay** (nado en Redondela, 1883) destacou como director de orquestra e unha das que dirixiu foi a do célebre Teatro Colón de Bos Aires. Foi mestre doutras agrupacións oficiais da armada arxentina e compuxo a rapsodia galega "A Curros Enríquez". Director da banda sinfónica do Centro Gallego bonaerense foi outro galego, **Juan José Pazos**, que faleceu en Bos Aires en 1946. E de Tui, como Prieto Marcos, foi **Marcial Álvarez Núñez** (nacido en 1852), pianista e organista; cóengo e profesor de música na capital arxentina. En fin, aínda que máis coñecido como poeta, **Emilio Pita**[3] (A Coruña, 1909 – Bos Aires, 1981), autor do celebrado poemario *Jacobusland* (1942) ao que seguiron *Os relembros. As cantigas* (1959) ou *Serán* (1974) entre outros, foi importante musicólogo, fundador da Irmandade lembranzas de Ultreya e autor do apartado de música na *Historia de Galicia* de Otero Pedrayo. Pero sen dúbida as dúas grandes figuras da nosa música na Arxentina foron o coruñés **Andrés Gaos** e o arxentino de nai galega **Isidro Maiztegui**.

Andrés Gaos Berea (A Coruña, 1874), sobriño do compositor Canuto Berea Rodríguez, estudou violín en Madrid, París e Bruxelas. Concertista precoz, percorreu as mellores salas de Europa e América (Cuba, México, Arxentina, Uruguai). Emigra a Bos

[3] Emilio Pita deixou nas páxinas de *Céltiga*, nas que colaborou como crítico musical, numerosas achegas sobre música galega. En seccións como "Musicalia" ou "Los coros gallegos" escribiu sobre os nosos músicos e grupos corais. *Céltiga* forneceu tamén unha ampla información das actividades musicais en centros, lares e casas de Galicia en terras arxentinas.

Aires en 1895 e imparte clases en conservatorios de Bos Aires e Montevideo. Morre en Mar del Plata en 1959. Das súas numerosísimas obras salientamos a *Sinfonía Gallega* (1955) e a composición sinfónica *En las montañas de Galicia* (1953), premiadas as dúas polo Centro Galego de Bos Aires. Salientemos tamén a suite para piano *Aires Gallegos* (1916) completada anos despois con *Nuevos aires gallegos* xunto con diversas cancións, habaneiras, cadros sinfónicos, lieder, aires criollos, sonatas, romanzas, etc.

Polo que atinxe a **Isidro B. Maiztegui Pereiro** (1905-1996), arxentino de nai galega e notable coñecedor do folclore galego, cómpre lembrar que dirixiu os coros galegos *Lembranzas de Ultreya*, *Os Rumorosos* e *Terra Nosa* e compuxo a cantata escénica *Macías o Namorado* (letra de Ramón Cabanillas e Otero Pedrayo e colaboración de Antonio Lorenzo que foi estreada en Compostela no ano 1964); os *Preludios Gallegos* para piano e musicou poemas de Celso Emilio Ferreiro e Rosalía. En 1994 remata a música para os *Seis poemas galegos* de García Lorca, obra que se estrea en Bos Aires, no gran teatro Colón, en 1995 e ao ano seguinte en Santiago de Compostela.

A música galega protagonizada por grupos de voces tivo a finais do século XIX as súas primeiras manifestacións significativas. Así, rexistramos xa en 1890 ao *Orfeón Gallego* que debuta en 1892 baixo a dirección do mestre Pérez Camino[4], substituído en 1895 por Egidio Paz Hermo. O seu primeiro éxito tívoo no Teatro Nacional de Bos Aires, nun certame convocado polo xornal bonaerense *La Nación*. En 1896 produciuse unha escisión da que saíron o *Orfeón Gallego* e o *Orfeón Gallego Primitivo*; este último dirixido por E. Paz Hermo e o primeiro fusionado logo co *Orfeón do Centro Gallego*. O "*Primitivo*" tivo unha existencia chea de éxitos da que deu conta A. Vilanova no seu

[4] "En 1890 se había fundado el *Orfeón Gallego* y en 1892 se lo consideró maduro para enfrentar al público bajo la dirección del compositor Pérez Camino. Demostrando su tranquilo valor el *Orfeón* cumplió su debut nada menos que en el salón de actos de *Operari Italiani*. Todo salió bien y tampoco hubo más que pedir en la nueva presentación allí mismo, donde todos opinaban de música y trinos.", Antonio Pérez Prado: *Los gallegos y Buenos Aires*, Ediciones La Bastilla, Bos Aires, 1973, p. 234.

inestimable libro sobre os galegos na Arxentina. Porén, a partir de 1909 é o *Orfeón Gallego* o que toma o relevo con moitas e memorables actuacións que chegan ata o ano 1922. O "*Primitivo*" integrouse na Casa de Galicia en 1918 nun novo proceso de fusión. Os dous orfeóns, conxuntamente co *Orfeón Mindoniense* (120 voces en total) interviñeron no acto de outubro de 1906, no teatro Victoria de Bos Aires, en homenaxe ao falecido Pascual Veiga; acto que está nas orixes da refundación do Centro Galego de Bos Aires, feito que consta en acta o día 2 de maio de 1907.

Outras grandes corais galegas[5] (ou galegoarxentinas nalgún caso) na Arxentina que deron rango e altura artística á nosa música foron as seguintes:

1. *Coro Lembranzas de Ultreya* (1932): Tivo memorable éxito en 1934, no teatro Solís de Montevideo, polo que en 1935 recibiu unha bandeira galega do Comité Autonomista Galego de Montevideo. Actou tamén no bonaerense Teatro Colón. En 1936 era xa coñecida como *Agrupación Artística e Cultural Ultreya*, dirixida por Isidro Maiztegui e presidida por Victoriano Martínez Baqueiro, con Emilio Pita en calidade de director artístico. Actuou a beneficio do Seminario de Estudos Galegos e da Residencia de Estudiantes da Universidade de Santiago. En 1939 realizouse a fusión de Ultreya (presidida polo citado Martínez Baqueiro), Casa de Galicia, presidida por Modesto Nantes e Grupo Galleguista,

[5] Procedente de Galicia chegou *De Ruada*, que fixo unha xira por Arxentina e o día 1 de abril de 1931 facía a súa exitosa presentación no Teatro Avenida de Bos Aires. A presenza de *De Ruada* foi obxecto dunha ampla información nas páxinas de *Céltiga* (e tamén de *La Nación* e *La Prensa*) ao longo do ano 1931. Non foi infrecuente a chegada de grupos corais procedentes de Galicia. Anos antes, en 1914, chegara o coro pontevedrés *Aires d'a Terra*, dirixido polo célebre farmacéutico e gaiteiro Perfecto Feijoo Poncet. Actuou con gran éxito no Parque Japonés e no Teatro de la Comedia de Bos Aires, así como no Teatro Odeón da cidade arxentina de Córdoba e despois no Politeama de Bos Aires.
En 1929 chegaron (e triunfaron) os grupos de gaiteiros "Os Maravillas de Celanova" e "Os gaiteiros de Soutelo de Montes". *Céltiga* e *Correo de Galicia* informaron puntualmente das súas actuacións.
En fin, non faltaron ilustres solistas galegos (músicos ou vocais) que triunfaron ao seu paso por Arxentina: o pianista e neno prodixio José Rodríguez Arriola (Pepito Arriola), as sopranos Ofelia e Ángeles Nieto ou o violinista Manolo Quiroga entre outros.

de Miguel C. Álvarez. A nova sociedade resultante foi Casa de Galicia, presidida por Ramón Rey Baltar. A operación non callou e Ultreya e máis o Grupo Galleguista fundíronse en Irmandade Galega (1941).

2. *Coro Rosalía de Castro*. Creado en 1937 estivo dirixido por Antonio Maceira. Pertenceu primeiramente á Casa de Galicia e era unha formación hispano-arxentina. Salientan as súas intervencións no teatro Podestá de La Plata. Co paso do tempo incorpóranse ao Centro Pontevedrés.
3. *Coro Residentes de Vigo*: xorde en Bos Aires en 1953, dirixido por Julio Anta. Pertence á Asociación Mutualista de Residentes de Vigo. Fixo programas en radio Belgrano e radio Ribadavia. Actuou en Bos Aires e Montevideo.
4. *Coro Brétemas e Raiolas*. Fundado tamén en 1953 en Bos Aires. Percorreu as grandes cidades arxentinas (Córdoba, Rosario, Mendoza, La Plata, etc.) e actuou en Montevideo. En Bos Aires presentouse no Colón, Coliseo, Avenida e Gran Rex. Foi Cesáreo Rodríguez o seu primeiro director e o Centro Coruñés de Bos Aires patrocinaba esta agrupación. Despois de 1958 parte do grupo deixouno para formar un novo, o *Coro Breogán*, que así mesmo dirixiu Cesáreo Rodríguez e que colleitou grandes éxitos.
5. Tamén o mestre Antonio Maceira dirixiu o *Coro Arrieiros de Mos*, que iniciaba a xeira das súas actuacións en 1959. Estivo en programas da televisión arxentina e colaborou en xornadas do Centro Galego de Bos Aires, percorrendo tamén vilas e cidades arxentinas.
6. *Coral Terra a Nosa*. Fundada en 1946 por Antón Comesaña. En 1951 pasou a depender do Centro Orensano, que a patrocinou e incorporou á sección de cultura. Isidro B. Maiztegui foi o seu primeiro director. Presentouse no cine Atlantic de Bos Aires en 1947. Actuou no Teatro del Pueblo, Teatro Argentina,

no Colón e aínda no Salón Castelao do Centro Galego de Bos Aires. Foi a última gran coral galega da Arxentina.

7. *Os Rumorosos*, do Centro de Betanzos (fundado en 1933) e *Lembranzas da terra* tamén xogaron importante papel divulgando a música galega.

3. Índices

3. 1. Sumario

- “Roteiro”, s.s, p. 3
- “O «Orfeó Catalá» de Barcelona i-o Esprito dos Cataláns”, s.s, p. 4
- “O primeiro alalá”, Emilio Pita, p. 5, [con viñeta]
- “Santa sonrisa”, Miguel Revestido, p. 6, [con debuxo de Félix Sirera]
- “Mestre Paz Hermo”, s.s, p. 7
- “Canzón do berce mariñeiro”, A. Zapata García, p. 7, [con ilustración do autor]
- “Músicos argentinos”, s.s, p. 8
- “Romance de Don Sancho”, s.s, p. 9, [ilustración: M. Prieto Marcos por Ramires?]
- “Os teus ollos”, M. Curros Enríquez, p. 9, [inclúe partitura musical na páxina 11], [con debuxo]
- “As Cantigas de Santa María”, s.s, p. 10, [con ilustración de Afonso X]
- “Respostando”, s.s, p. 10, [ilustración: escultura de Maza]
- “Os teus ollos. Partitura”, Castro Chané (música) e Curros Enríquez (letra), p. 11
- “Festa d’Arte e Romaxe Danzal (Programa)”, s.s, p. 12
- “[Gravado, debuxo e viñeta]”, por R. G. V. e D. Maza, p. 13
- “A zanfona”, s.s, p. 14, [con debuxo]
- “Serán”, Boicentril, p. 15, [ilustración: “Mociño gaiteiro”, por V. Díaz]
- “El Canto, espíritu animador del hombre”, Josefina Abella, p. 15
- “Marcando liñas”, Oliveira V. M. , p. 16
- “Ramón Carballo”, Alfonso Castelao, p. 16
- “Como podríamos los gallegos celebrar el 14 de abril”, A. Villar Ponte, p. 17, [De *El Pueblo Gallego*]
- “Varela Silvari”, s.s, p. 17
- “Rotación”, Julio Conde de Rivas, p. 18
- “O escultor Domingo Maza, primeiro socio honorario de «Os Rumorosos»”, s.s, p. 18, [con fotografía de D. Maza]

- “Notas ao marxe da historia”, Manoel Prieto, p. 19
- “O Símbolo dos Camiños”, Antón Comesaña, p. 20, [con ilustración]
- “Encol do teatro”, R. Flores, p. 21, [con ilustración fotográfica]
- “Do noso arquivo: Canzón de berce / Alalá de Chantada / Pandeirada”, s.s, p. 22
- “O consolo”, M. Castro López, p. 22, [con viñetas]
- “Ruada mariñeira”, s.s, p. 23
- “Troulada d’Os Rumorosos”, s.s, p. 23
- “Foliada de Laxe”, s.s, p. 23, [con viñetas]
- “Encol das moscas da rúa”, Nietzsche, p. 24, [De *Así falaba Zaratustra*]

3. 2. Colaboradores

ABELLA, JOSEFINA

"El Canto, espíritu animador del hombre", p. 15

BOICENTRIL

"Serán", p. 15

CASTELAO, ALFONSO

"Ramón Carballo", p. 16

CASTRO CHANÉ

"Os teus ollos. Partitura", p. 11

CASTRO LÓPEZ, M.

"O consolo", p. 22

COMESAÑA, ANTÓN

"O Símbolo dos Camiños", p. 20

CONDE DE RIVAS, JULIO

"Rotación", p. 18

CURROS ENRÍQUEZ, MANUEL

"Os teus ollos", p. 9

"Os teus ollos. Partitura", p. 11

FLORES, R

"Encol do teatro", p. 21

MAZA, D.

"[Gravado, debuxo e viñeta]", p. 13

NIETZSCHE, F.

"Encol das moscas da rúa", p. 24, [De *Así falaba Zaratustra*]

OLIVEIRA V. M.

"Marcando liñas", p. 16

PITA, EMILIO

"O primeiro alalá", p. 5

PRIETO, MANOEL

"Notas ao marxe da historia", p. 19

R. G. V.

"[Gravado, debuxo e viñeta]", p. 13

REVESTIDO, MIGUEL

"Santa sonrisa", p. 6

S.S

"Roteiro", p. 3

"O «Orfeó Catalá» de Barcelona i-o Esprito dos Cataláns", p. 4

"Mestre Paz Hermo", p. 7

"Músicos argentinos", p. 8

"Romance de Don Sancho", p. 9

"As Cantigas de Santa María", p. 10

"Respostando", p. 10

"Festa d'Arte e Romaxe Danzal (Programa)", p. 12

"A zanfona", p. 14

"Varela Silvari", p. 17

"O escultor Domingo Maza, primeiro socio honorario de «Os Rumorosos»", p. 18

"Do noso arquivo: Canzón de berce / Alalá de Chantada / Pandeirada", p. 22

"Ruada mariñeira", p. 23

"Troulada d'Os Rumorosos", p. 23

"Foliada de Laxe", p. 23

VILLAR PONTE, A.

"Como podríamos los gallegos celebrar el 14 de abril", p. 17, [De *El Pueblo Gallego*]

ZAPATA GARCÍA, ANTÓN

"Canzón do berce mariñeiro", p. 7